

ROSA COBO (2017)
*La prostitución en el corazón del capitalismo. Los libros
 de la Catarata, Madrid. 213 pp.*
 (segona edició). ISBN: 978-84-9097-326-4.

Rosa Cobo Bedía és Professora de Sociologia del Gènere i Directora del Centro de Estudios de Género y Feministas de la Universidad de A Coruña. Dirigeix el curs d'Història de la Teoria Feminista en aquesta Universitat i la V Edició del Màster en Igualtat i Equitat en el Desenvolupament de Cooperació de la Universitat de Vic. Entre les seues publicacions cal destacar: *Las mujeres españolas: lo privado y lo público (CIS). Fundamentos del patriarcado moderno.* Jean Jacques Rousseau (Cátedra). *Interculturalidad, feminismo y educación (Los libros de la Catarata).* *Educación en la ciudadanía. Perspectivas feministas (Los libros de la Catarata).* *Hacia una nueva política sexual (Los libros de la Catarata)*

El llibre que presentem és fruit de la tasca investigadora de l'autora i va dirigit al públic en general, doncs la temàtica que aborda és d'interès social i de gran actualitat. S'estructura en set capítols on s'aborda la prostitució, la pornografia, el turisme sexual i la tracta de dones i xiquetes, que per a Rosa Cobo, formen part indistricable de la gran i rentable indústria del sexe.

Per a l'autora la prostitució és una indústria global entre l'economia lícita i la il·lícita on es fusionen els interessos patriarcals i els capitalistes amb la necessària complicitat d'alguns estats. La prostitució al segle XXI té una sèrie d'elements com són:

- La naturalització: ens volen fer entendre que és un fenomen "natural", impossible d'alterar, que respon a una urgència sexual dels homes, o que promou la llibertat sexual de les dones.

- La globalització de la prostitució: les dones prostituïdes arriben dels països més empobrits per augmentar la demanda dels puters dels països rics, on tot pot ser comprat. Aquesta deslocalització del ne-

goci del sexe s'alimenta de l'expulsió de dones de les seues zones d'origen pel fet de ser pobres

- La violència de les pràctiques a les que són sotmeses les dones en prostitució, en la pornografia i en la tracta, i les amenaces a elles i les seues famílies per a que resten explotades fins que deixen de ser útils.

- La intersecció de la prostitució i la pornografia amb el sistema patriarcal, el neoliberalisme, el sistema racial, el de classe i la misogínia "Cada una de ellas es un eje sobre el que se articula una opresión y una desigualdad" (pàg 34).

Respecte a la pornografia ha passat a formar part de la "cultura" popular des de l'època del playboy, alimentant els clubs de strippers, cases de massatge, agències d'acompanyants, turisme sexual i prostíbuls. Prescriu com ha de ser la sexualitat dels homes i les dones, ells subjectes de plaer i elles objecte per a donar plaer, tot utilitzant violència, humiliació, submissió, i sadomasoquisme que la dona ha de viure amb plaer.

El turisme sexual és crucial en l'economia d'Holanda (5% PIB), Tailàndia i Xina i suposa també blanqueig de diners. La tracta de dones per a prostitució, esclaves domèstiques, matrimonis forçosos... és la nova esclavitud. A l'estat espanyol el 90% de les dones prostituïdes son estrangeres. Les xifres són així de crues "El Fondo de Población de Naciones Unidas (UNFPA) en su informe del año 2000, estima que cuatro millones de mujeres son vendidas cada año para la prostitución, la esclavitud o el matrimonio y dos millones de niñas son introducidas en el comercio sexual" (pàg 163).

Segons Rosa Cobo la cartografia de la tracta mostra el transit des de pobles i ciutats amb grans bosses de pobresa a països amb major benestar com Alemanya

i Holanda. Són dones joves amb pocs recursos culturals, moltes han estat mares adolescents i han patit abusos i violència sexual. A més, les màfies de la tracta necessiten governs còmplices i corruptes. Per descomptat que res d'açò es producte del consentiment ni la lliure elecció de les dones com ens volen fer creure les màfies del sexe.

L'autora es posiciona clarament en la teoria feminista abolicionista, -de fet el primer que fa en el llibre és agrair a les amigues abolicionistes- donant arguments que tomben de cop tots els arguments de la suposada llibertat d'elecció, llibertat sexual, i llibertat de circulació que defensen les postures que naturalitzen la prostitució i la pornografia, ocultant que és una gran indústria mundial fonamentada en la pobresa de les dones. Des d'aquesta postura feminista no es pot considerar la prostitució un treball, sinó el fruit de la pobresa i la violència, i cal visibilitzar al protagonista camuflat quan es parla de prostitució: el puter, aquell "ésser racional" que té una sexualitat tan irrefrenable que ha de ser satisfeta de manera immediata, de la forma que ell vol i al preu que considere. El seu desig es converteix en dret al món capitalista, doncs pot pagar. Aquests "invisibles" que demanden prostitució són el 40% del total de la població masculina a l'estat espanyol (pàg 204), doncs si està permesa és lícit consumir-la.

Totes les aportacions que fa Rosa Cobo em semblen rellevants doncs estan molt ben documentades, però hi ha una que resulta fins i tot indignant i que ve reflectida a la pagina 123 "el Banco Mundial y el Fondo Monetario Internacional reclaman a los países endeudados que edifiquen una industria del ocio y del espectáculo que facilite el pago de la deuda". És a dir que per al capitalisme tot està permès fins i tot la indústria criminal del sexe.

Considerem que és un llibre recomanable per a totes aquelles persones que encara no tenen clares les idees en el debat sobre la prostitució, doncs la llum que dona Rosa Cobo fa inclinar-se la balança. A més el llibre és molt agradable de llegir perquè està

redactat en un llenguatge senzill i proper, lluny de tecnicismes quan no en calen.

Encarna Canet Benavent

Departament de Treball Social i Serveis Socials. Facultat de Ciències Socials. Universitat de València.

Gloria Mª Caravantes López de Lerma

Institut Interuniversitari de Desenvolupament Local, Universitat de València